

Nazivaju ga i „Srebrnom“ i „Sunčanom planinom“, a zadržao je lokalno ime - Kopaonik, po vekovnoj delatnosti tamošnjeg življa, kopanju rude zlata, srebra, olova i cinka. Sa preko 200 sunčanih dana godišnje i snežnim pokrivačem koji se zadržava od 180-230 dana (od novembra do maja), i srednjom godišnjom temperaturom od 3,7°C, ova jedinstvena planina, čiji je najviši deo prostrana površ – Ravni Kopaonik, okružen vrhovima: Suvo Rudište sa Pančićevim vrhom (2017 m), Karamanom (1934 m), Gobeljom (1834 m) i dr., pravi je turistički dragulj Srbije, ne samo u toku zimske sezone, već sve više i tokom leta.

Zbog svojih prirodnih odlika 1981. godine Kopaonik je proglašen za nacionalni park. NP „Kopaonik“ obuhvata površinu od 11.810 hektara i po broju endemičnih vrsta predstavlja jedan od najznačajnijih centara biodiverziteta endemične flore Srbije.

Suzana Komatović, dipl. biolog iz JP Nacionalni park „Kopaonik“, objašnjava da je njihov primarni cilj zaštita i unapređenje prirode i životne sredine Kopaonika. NP je obuhvaćeno i trinaest predela izuzetnih odlika I stepena zaštite, u koje se ne sme ići po svom nahodanju, već sa dozvolom nadležnih iz NP, odnosno sa licenciranim vodičima. Najvredniji delovi - prirodni rezervati nacionalnog parka su: Duboka, Samokovska reka, Metode, Suvo Rudište, Bele stene, Gobelja, Vučak, Jelovarnik, Jelak, Mrkonja, Kozje stene, Jankova bara, Barska reka, a jedinstvenost njihovih biljnih i životinjskih zajednica, razlog su zbog čega se izdvajaju od ostalih predela.

Na Kopaoniku ima biljaka koje ne rastu ni na jednom drugom mestu u svetu sem na ovoj planini. To su Kopaončka ljubičica (*Viola kopaonikensis*), Pančićeva režuha (*Cardamine pancicii*) i Kopaonička čuvarkuća (*Sempervivum kopaonikensis*). Postoje i biljke koje su izuzetno retke, zakonom zaštićene: Runolist (*Leontopodium alpinum*), lincura (*Gentiana lutea*), alpski zvezdan (*Aster alpinus*), različite vrste gencijana, orhideja, brojne vrste trava...

Osim biljnog sveta, bogat je i životinjski sveta sa oko 1.000 različitih vrsta, od čega 40 vrsta sisara, kao što su: vuk, divlja svinja, srna, lisica, zec, kuna, šareni tvor... Među prirodnim retkostima (pod zaštitom) su i: Suri orao (*Aquila chrysaetos*), Sivi soko (*Falco peregrinus*), Šumska sova (*Strix aluco*), Planinska ševa (*Eremophila alpestris*), Krstokljun (*Loxia curvirostra*), Sivi puh (*Dryomys nitedula*), Buljina (*Bubo bubo*), Divlja mačka (*Felis silvestris*), Živorodni gušter (*Lacerta vivipara*). Danas na ovoj planini obitava 148 različitih vrsta ptica, brojna je populacija insekata, a kopaoničke reke posebno su bogate potočnom pastrmkom.

- Do skora se u NP kalkulisalo podatkom o prisutnosti 219 različitih vrsta gljiva. Međutim, to nisu validni podaci jer se smatra da ih ovde ima daleko više. Prošle godine su NP „Kopaonik“, Prirodno-matematički fakultet iz Beogada, Mikološko-gljivarski savez Srbije, a pod pokroviteljstvom Ministarstva poljoprivrede i zaštite životne sredine, pokrenuli zajedničku

istraživačku akciju pod nazivom - Mapiranje gljiva Kopaonika i za kratak period pronađeno je 128 različitih vrsta gljiva. Ovaj višegodišnji projekat nastavljen je i ove godine i za tri nedelje determinisano je, i opisano, oko 60 različitih vrsta gljiva. Prema procenama stručnjaka do kraja projekta na Kopaoniku će biti pronađeno preko 1.000 vrsta, što će Kopaonik svrstati u vodeće gljivarske destinacije u ovom delu Evrope – istakla je gospođa Komatović.

Posmatrano sa turističkog aspekta, Kopaonik je retko bogata planina koja nudi pregršt prirodnih, ali i kulturno-istorijskih zanimljivosti i atrakcija. O tome, naša sagaovornica kaže da vladajući trend povratka prirodi i prirodnim vrednostima idu na ruku Kopaoničanima. U skladu s tim, i NP „Kopaonik“ poslednjih godina organizuje pešačke ture sa obučanim vodičima i svakog dana drugim programima. U okviru tih pešačkih staza turisti posete neke od zanimljivosti Kopaonika, upoznaju se sa posebnim karakteristikama koje ovaj predeo čine jedinstvenim, pre svega odlaskom u rezervate I stepena zaštite i posmatranje retkih vrsta biljaka i staništa retkih vrsta životinja. Posetioci u toku šetnje, pored toga što uživaju u čistom vazduhu, i nesmetanog pijenja vode iz planinskih potoka, mogu da beru šumske plodove: maline, kupine, šumske jagode, borovnice, planinske ribizle, za šta je sve veći broj turista zainteresovan. Suzana Komatović naglašava da su turisti ovim turam prezadovoljni, a oni koji iskuse jednom, ne samo da ponesu lepe utiske, već sledeće godine dođu ponovo i dovedu još nekog. Iako je planina uvek inspirativna, turistima su njeni plodovi najdostupniji u julu i avgustu, iako i septembar ume da bude i topao i izdašan, kao što je bio slučaj poslednjih nekoliko godina.

Upravna zgrada JP Nacionalnog parka „Kopaonik“ se nalazi u samom centru turistickog naselja. Turisti ovde mogu dobiti sve potrebne informacije, kao i na sajtu: www.npkopaonik.com.